

BAB III

MÉTODE PANALUNGTIKAN

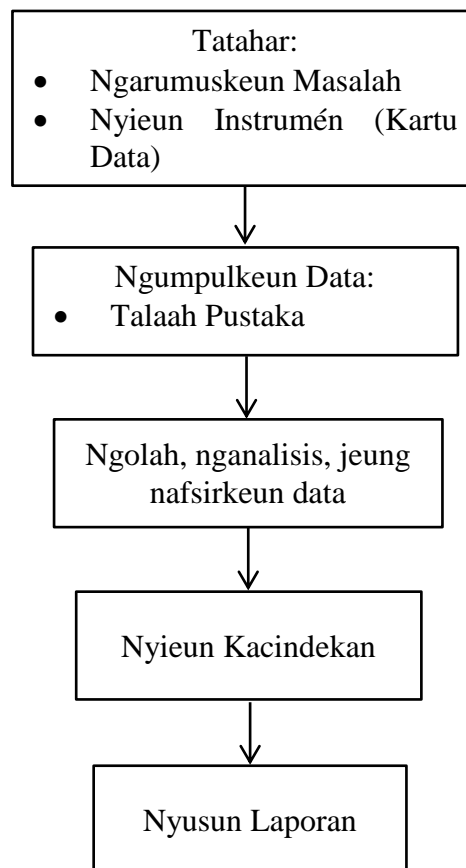
Métode panalungtikan nyaéta cara nu digunakeun ku panalungtik dina ngumpulkeun data panalungtikanna (Arikunto, 2013, kc. 203). Ieu panalungtikan ngagunakeun pamarekan kualitatif kalawan métode déskriptif analisis.

Nurutkeun Bogdan & Taylor dina Fauziah (2017, kc. 48) pamarekan kualitatif salaku prosés panalungtikan anu ngahasilkeun data déskriptif mangrupa kekecapan tinulis atawa lisan ti jelema jeung paripolahna. Ratna (2012, kc. 53) nétélakeun yén métode déskriptif analisis dilakukeun ku cara ngadéskripsikeun fakta-fakta nu satuluyna dianalisis. Métode déskriptif analisis mangrupa métode anu bisa ngungkulan pasualan-pasualan nu aktual ku cara ngumpulkeun data, ngadéskripsikeun data, sarta nganalisis data (Maryati, 2014, kc. 56). Ieu pamarekan kualitatif kalawan métode déskriptif analisis téh, dipaké pikeun ngadéskripsikeun struktur formal, struktur naratif, jeung unsur budaya nu nyampak dina *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* karya Puradinata.

Dina ieu bab baris dipedar ngeunaan métode panalungtikan kayaning: 1) desain panalungtikan, 2) sumber data panalungtikan, 3) téhnik ngumpulkeun data, 4) téhnik ngolah data, jeung 5) instrumén panalungtikan.

3.1 Desain Panalungtikan

Nurutkeun Sukmadinata dina Arum (2017, kc. 32) desain panalungtikan nyaéta hiji rarancang dilaksanakeunna hiji panalungtikan. Desain panalungtikan nu dilaksanakeun miboga sababaraha tahapan ngawengku: 1) tatahar (ngarumuskeun masalah, nyieun instrumén), 2) ngumpulkeun data (talaah pustaka), 3) ngolah, nganalisis, jeung nafsirkeun data, 4) nyieun kacindekan, sarta 5) nyusun laporan tina hasil panalungtikan. Sangkan leuwih jéntré ngeunaan desain panalungtikan bisa katitén dina bagan di handap.

Bagan 3.1 Désain Panalungtikan

3.2 Sumber Data Panalungtikan

Nurutkeun Arikunto (2013, kc. 172) sumber data dina panalungtikan nyaéta subjék data nu dicangking. Sumber data utama panalungtikan kualitatif nyaéta kekecapan jeung tindakan, leuwihna mah mangrupa data tambahan saperti dokumén jeung réa-réa deui (Lofland jeung Lofland dina Moleong, 2012, kc. 157).

Sumber data dina ieu panalungtikan nyaéta buku *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* karya Puradinata anu mangrupa salasahiji buku nu aya di Perpustakaan Universitas Pendidikan Indonesia, anu diterbitkeun ku Departemen Pendidikan dan Kebudayaan Proyek Penerbitan Buku Bacaan dan Sastra Indonesia dan Daerah dina taun 1979. Aksara nu dipaké nyaéta aksara Latén, kandelna 58 kaca, aya 21 kanto (épisode) atawa 21 kali ganti pupuh. Pupuh nu dipaké aya asmarandana, dangdanggula, durma, kinanti, magatru, mijil, pangkur, pucung, jeung sinom.

Céncén Apriyanto, 2019

WAWACAN SYÉKH IBNU HASAN KARYA PURADINATA (Ulukan Struktural jeung Budaya)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

3.3 Téhnik Ngumpulkeun Data

Téhnik ngumpulkeun data anu digunakeun dina ieu panalungtikan nyaéta téhnik talaah pustaka. Téhnik talaah pustaka dilaksanakeun ku cara nalaah buku sumber nu geus aya patula-patalina jeung konsép tioritis sarta bahasan pasualan panalungtikan (Arikunto, 2013, kc. 85).

Léngkah-léngkah dina ngumpulkeun data nyaéta:

- 1) nangtukeun sumber data;
- 2) maca *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* karya Puradinata salaku sumber data utama, anu dianalisis struktur jeung unsur budayana;
- 3) nyirian bagian-bagian nu kaasup struktur formal dina *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* karya Puradinata;
- 4) nyirian bagian-bagian nu kaasup struktur naratif dina *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* karya Puradinata;
- 5) nangtukeun nu kaasup unsur budaya dina *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* karya Puradinata; jeung
- 6) nyalin data anu kapaluruh ngaliwatan kartu data nu geus dijieun jeung disadiakeun.

3.4 Téhnik Ngolah Data

Data anu ditalungtik nyaéta buku *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* karya Puradinata anu diterbitkeun ku Departemen Pendidikan dan Kebudayaan Proyek Penerbitan Buku Bacaan dan Sastra Indonesia dan Daerah dina taun 1979. Sabada data kakumpulkeun satuluyna dianalisis ngaliwatan léngkah-léngkah atawa tahapan téhnik ngolah data saperti ieu di handap.

- 1) maca *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* karya Puradinata;
- 2) nyieun ringkesan *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* karya Puradinata;
- 3) ngadéskripsikeun struktur formal dina *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* karya Puradinata anu kapaluruh;
- 4) ngadéskripsikeun struktur naratif dina *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* karya Puradinata anu kapaluruh;
- 5) nganalisis unsur budaya dina *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* karya Puradinata;
- 6) nyieun kacindekan tina hasil analisis data.

3.5 Instrumén Panalungtikan

Nurutkeun Arikunto (2013, kc. 203) instrumén panalungtikan nyaéta alat atawa fasilitas nu dipaké ku panalungtik dina ngumpulkeun data, ngarah pagawéanana bisa lumangsung leuwih gampang jeung hasilna leuwih alus, hartina leuwih taliti, lengkep, jeung sistematis, sarta datana leuwih gampang diolah. Instrumén nu dipaké dina ieu panalungtikan nyaéta kartu data.

Kartu data dina ieu panalungtikan dipaké pikeun nganalisis struktur formal, struktur naratif, jeung unsur budaya. Analisis struktur formal wawacan ngawengku analisis guru lagu jeung guru wilangan, watek pupuh, jeung sasmita pupuh dina *Wawacan Syékh Ibnu Hasan*. Conto analisis struktur formal *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* ditilik tina guru lagu jeung guru wilangan bisa katitén saperti dina tabél di handap.

Tabél 3.1
*Conto Format Data Analisis Struktur Formal
dina Wawacan Syékh Ibnu Hasan*

No	Ngaran Pupuh	Pada	Cutatan Pada/padalisan	Guru lagu & guru wilangan	Watek Pupuh	Sasmita Pupuh
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)

Sangkan leuwih jéntré, conto data analisis struktur formal *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* digambarkeun dina wangun tabél di handap.

Tabél 3.2
Conto Analisis Struktur Formal dina Wawacan Syékh Ibnu Hasan

No	Ngaran Pupuh	Pada	Cutatan Pada/padalisan	Guru lagu & guru wilangan	Watek Pupuh	Sasmita Pupuh
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)
1	Pucung	69	Syékh sudagar deui nyaur: “Na kuma atuh Mairin, kami mah béak nya reuwas, wantu anak ngan sahiji, kari-kari hanteu aya,” ki sudagar mucung deui.	8-u 8-i 8-a 8-i 8-a 8-i	-	mucung
		46	Ibnu Hasan bari tungkul, ngawalon semu nu isin: “Abdi rék panjang haturan, nu mawi abdi téh perih, teu ngaraos kacapéan, nya lampah nyiar pangarti.	8-u 8-i 8-a 8-i 8-a 8-i	Prihatin	-

Analisis struktur naratif *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* katitén tina sababaraha aspék, di antarana: galur, motif carita, palaku, latar, jeung téma. Conto format data analisis struktur naratif *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* ditilik tina latar bisa katitén dina tabél di handap.

Tabél 3.3
*Conto Format Data Analisis Struktur Naratif Latar
 dina Wawacan Syékh Ibnu Hasan*

No	Latar	Kode Data	Cutatan Pada/Padalisan
(1)	(2)	(3)	(4)

Sangkan leuwih jéntré, conto data analisis digambarkeun dina wangun ieu tabél di handap.

Tabél 3.4
Conto Analisis Struktur Naratif Latar dina Wawacan Syékh Ibnu Hasan

No	Latar	Kode Data	Cutatan Pada/Padalisan
(1)	(2)	(3)	(4)
1	Iskola	IV/21/57/4	Kocapkeun baé geus isuk, Ibnu Hasan geus mimiti, asup ka jero iskola , ku guruna geus ditampi, suhud pisan diajarnya, ku guru dipikaasih.

Keterangan kode data:

IV : kanto (nomer pupuh)
 21 : kaca
 57 : pada
 4 : kode struktur naratif latar

Analisis unsur budaya dina *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* di antarana: 1) basa, 2) sistem pangaweruh, 3) sistem kamasarakatan/organisasi sosial, 4) sistem pakakas hirup jeung téhnologi, 5) sistem pakasaban, 6) sistem réligi, jeung 7) kasenian. Conto format data analisis unsur budaya dina *Wawacan Syékh Ibnu Hasan* bisa katitén saperti dina tabél di handap.

Tabél 3.5
*Conto Format Data Analisis Unsur Budaya Sistem Pakakas Hirup Téhnologi
 (Pakarang) dina Wawacan Syékh Ibnu Hasan*

No	Pakarang	Kode Data	Cutatan Pada/Padalisan
(1)	(2)	(3)	(4)

Sangkan leuwih jéntré, conto data analisis digambarkeun dina wangun tabél di handap.

Tabél 3.5
*Conto Analisis Unsur Budaya Sistem Pakakas Hirup jeung Téhnologi (Pakarang)
 dina Wawacan Syékh Ibnu Hasan*

No	Pakarang	Kode Data	Cutatan Pada/Padalisan
(1)	(2)	(3)	(4)
1	Bedil	I/16/8/4	Lain gagah bedas rongkah, teu teurak ku tumbak bedil , tapi pedang nu teu datang, éstu jatnikaning diri, sawarga lahir batin, mulus salamet rahayu, mulya badan jeung manah, hirupna taya karisi, éstu senang teu aya pisan karingrang.

Keterangan kode data:

- I : kanto (nomer pupuh)
- 16 : kaca
- 8 : pada
- 4 : kode unsur budaya sistem téhnologi